

Rakamlarla Uluslararası Doğrudan Yatırımlar Ödemeler Dengesi İstatistikleri | Eylül 2023

Sayı 94 | Son Güncelleme: 13 Kasım 2023

İÇİNDEKİLER

1	Yönetici Özeti
2	Yerel Trendler
3	Ek Tablolar

1 Rakamlarla UDY: Ödemeler Dengesi İstatistikleri | Eylül 2023

Yönetici Özeti

Yerel Trendler

- Kasım 2023'te açıklanan verilere göre, Türkiye, 2023'ün üçüncü çeyreğinde 1,8 milyar dolarlık Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) çekti. 2023'ün üçüncü çeyreği, COVID-19'un etkisiyle daha düşük rakamların kaydedildiği 2020'nin ikinci çeyreği hariç tutulursa, **son 53 çeyreğin en düşük giriş miktarlarından birine** sahip.
- **2023 yılının ilk 9 ayında**, geçen yılın aynı dönemine kıyasla **%35'lik bir düşüşle 6.625 milyon dolar** düzeyinde UDY girişi gerçekleşti.
- İlk 9 aydaki girişler kategorilerine göre incelendiğinde, Türkiye, **yatırım sermayesi girişleriyle 3.465 milyon dolar, yabancı uyruklulara gayrimenkul satışı yoluyla 2.870 milyon dolar**, borçlanma araçları vasıtasıyla 499 milyon dolar değerinde UDY girişi kaydetti. Yatırım tasfiyelerinin 209 milyon dolar değerinde aşağı yönde etkilemesiyle, ilk 9 aydaki **toplam UDY girişi, 6.625 milyon dolar** olarak gerçekleşti.
- İlk 9 ay içerisinde gerçekleşen yatırım sermayesi girişleri, toplam 3.465 milyon dolarlık sınırlı bir hacme sahip olmakla birlikte sektörel kompozisyonda %20'lik pay ile **toptan ve perakende ticaret** öne çıktı. 2023 yılının ilk 9 ayında, **elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı** (%9) ve **Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)** (%9) yatırım sermayesi girişleri açısından en çok yatırımın gerçekleştiği ikinci ve üçüncü sektörler oldu.
- 2023'ün ilk 9 ayında, **AB-27** ülkeleri, %59'luk payları ile Türkiye'ye gelen **yatırım sermayesi girişlerinin en büyük kaynağı** olmaya devam etti. Orta Doğu (%12) ve Orta Asya (%12) ülkeleri yatırım sermayesi girişlerinde ikinci ve üçüncü sırada yer aldı.
- Türkiye'ye gelen yatırım sermayesi girişlerinin ilk beş kaynağı arasında **Hollanda** toplamın %24'ünü oluştururken, Hollanda'yı %14 ile **Almanya**, %10 ile **Rusya**, %9 ile **Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)** ve %6 ile **İrlanda** izledi.

İÇİNDEKİLER

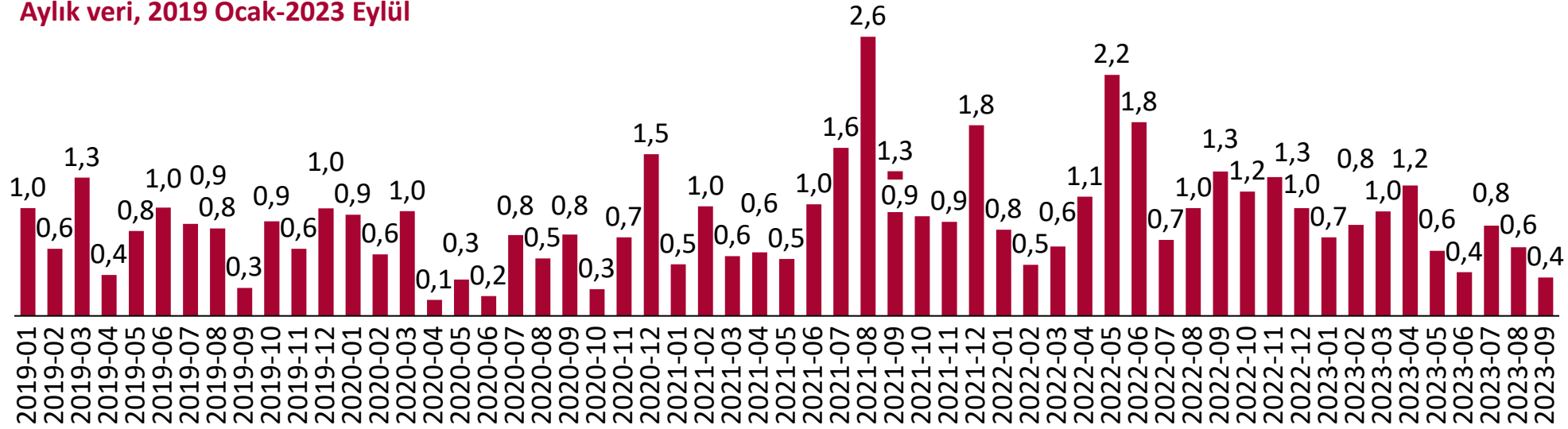
1	Yönetici Özeti
2	Yerel Trendler
3	Ek Tablolar

2 Kasım ayında açıklanan son veriler, 2023'ün üçüncü çeyreğinde 1,8 milyar dolarlık bir UDY girişine işaret ediyor

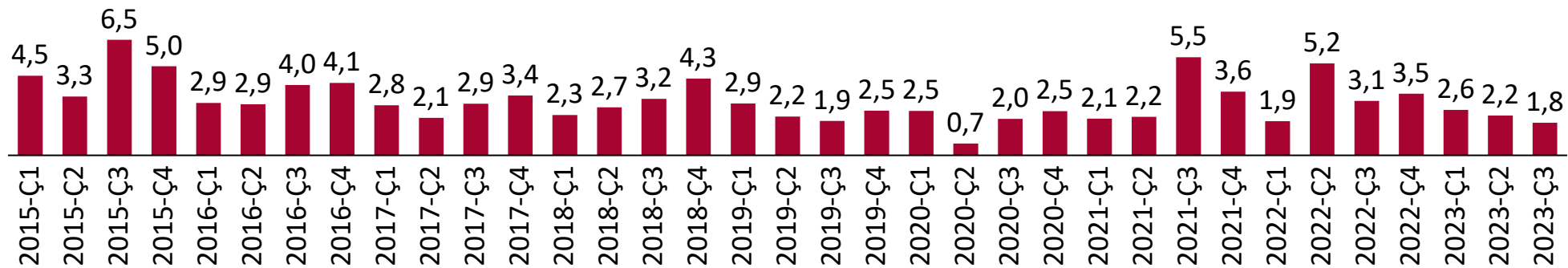
Türkiye'ye gerçekleşen UDY girişi, milyar \$

Öne çıkan noktalar

Aylık veri, 2019 Ocak-2023 Eylül

Çeyreklik veri, 2015Ç1-2023Ç3

Kasım ayında açıklanan verilere göre, 2023'ün Eylül ayında 357 milyon dolar değerinde Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) girişi kaydedilirken **2023 yılının üçüncü çeyreğindeki UDY girişleri 1,8 milyar dolara** ulaştı.

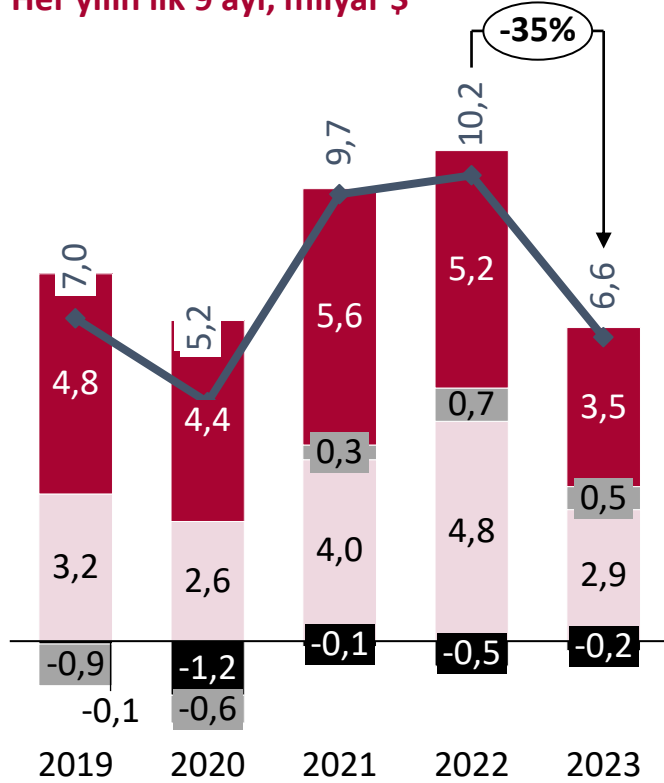
2023'ün üçüncü çeyreği, COVID-19'un etkisiyle daha düşük rakamların kaydedildiği 2020'nin ikinci çeyreği hariç tutulursa, **son 53 çeyreğin en düşük giriş miktarlarından birine** sahip.

2023 yılının ilk 9 ayında, geçen yılın aynı dönemine kıyasla **%35'lik bir düşüşle 6,6 milyar dolar** düzeyinde UDY girişi gerçekleşti.

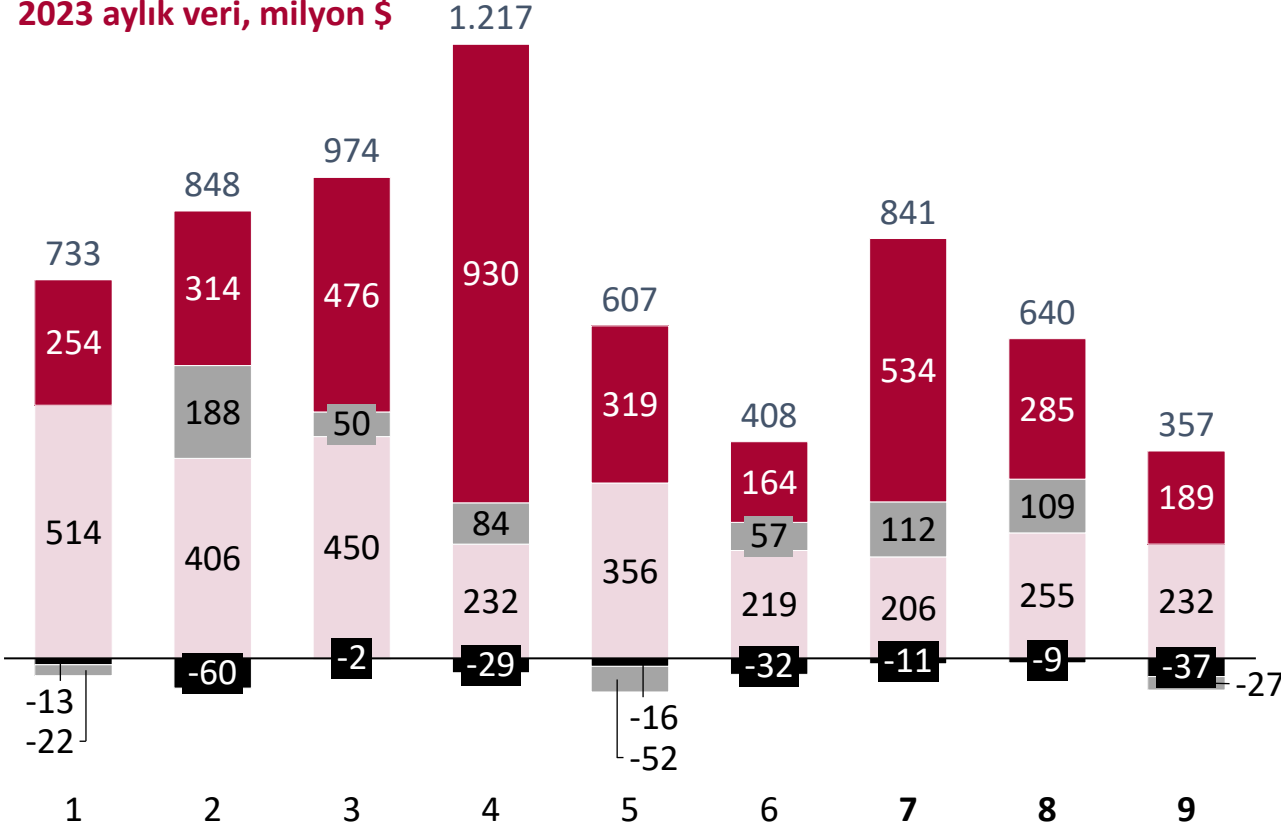
2 2023'ün ilk dokuz ayında yatırım sermayesi girişleri 3,5 milyar dolar, gayrimenkul alımları 2,9 milyar dolar katkı sağladı

Türkiye'ye gerçekleşen UDY girişlerinin dağılımı

Her yılın ilk 9 ayı, milyar \$

2023 aylık veri, milyon \$

Yatırım sermayesi girişi Tasfiye Borçlanma araçları* Net gayrimenkul Toplam

Öne çıkan noktalar

2023'ün üçüncü çeyreğinde, Türkiye, yatırım sermayesi girişleriyle 1.008 milyon dolar, yabancı uyruklulara gayrimenkul satışı yoluyla 693 milyon dolar, borçlanma araçları vasıtasıyla 194 milyon dolar değerinde UDY girişi kaydetti. Yatırım tasfiyelerinin 57 milyon dolar değerinde aşağı yönde etkilemesiyle, toplam UDY girişi 1.838 milyon dolar olarak gerçekleşti.

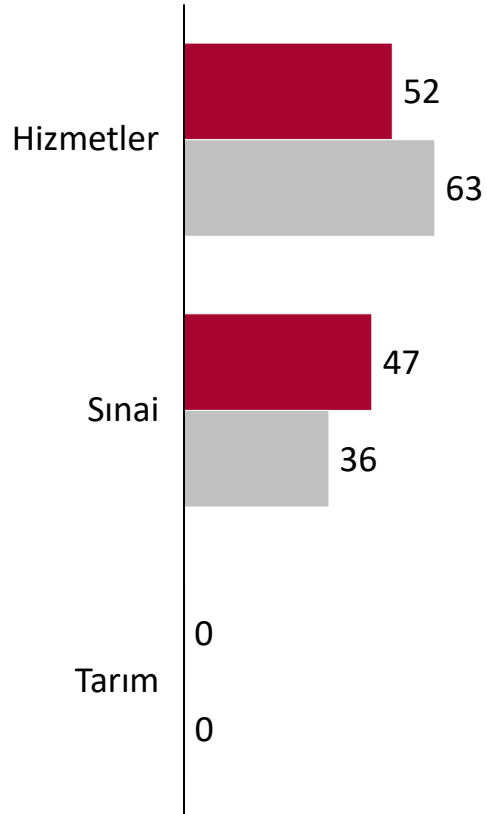
2023'ün ilk 9 ayında toplam yatırım sermayesi girişi 3.465 milyon dolar olarak gerçekleşti. Gayrimenkul, 2.870 milyon dolar ile toplam UDY girişlerinin %43'ünü oluşturarak önemli bir rol oynadı.

2 Toptan ve perakende ticaret, elektrik ve BİT 2023 yılının ilk 9 ayında en fazla yatırım sermayesi girişinin gerçekleştiği sektörler oldu

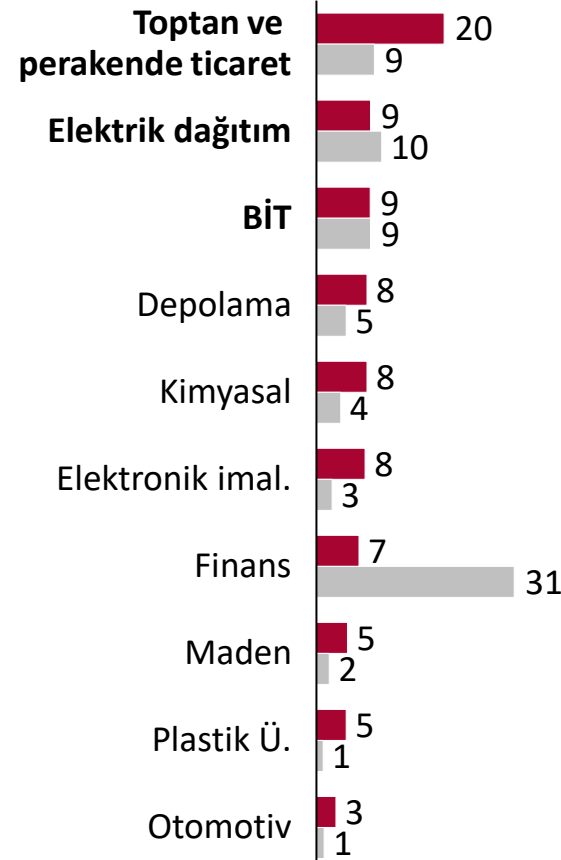
Yatırım sermayesi şeklinde Türkiye'ye gelen UDY'nin sektörel dağılımı

Öne çıkan noktalar

Ana sektörlere göre dağılım, 2023 ilk 9 ay, %

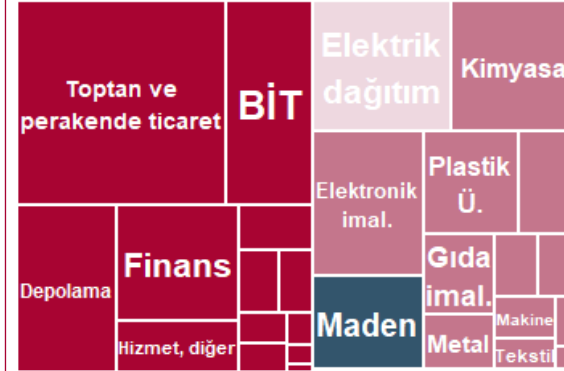

İlk 10 sektör, 2023 ilk 9 ay, %

■ 2023 ilk 9 ay ■ 2002-2022 kümülatif

Treemap - 2023 ilk 9 ay

Treemap - 2002-2022 kümülatif

2023'ün ilk 3 çeyreği içerisinde gerçekleşen yatırım sermayesi girişleri, toplam 3.465 milyon dolarlık sınırlı bir hacme sahip olmakla birlikte sektörel kompozisyonda %20'lik pay ile **toptan ve perakende ticaret** öne çıktı.

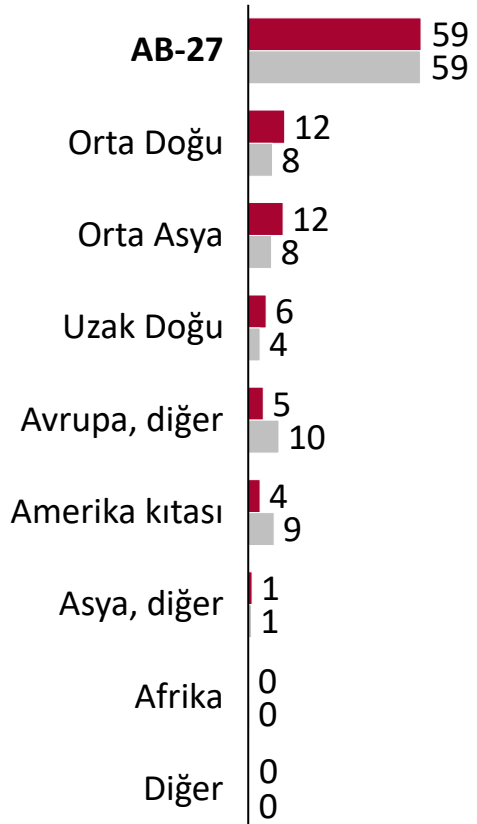
2023 yılının ilk 9 ayında, **elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım** (%9) ve **Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)** (%9) yatırım sermayesi girişleri açısından en çok yatırımın gerçekleştiği ikinci ve üçüncü sektörler oldu.

2 2023 yılının ilk 9 ayında Türkiye'ye gelen yatırım sermayesi girişlerinde Hollanda öne çıkmaya devam etti

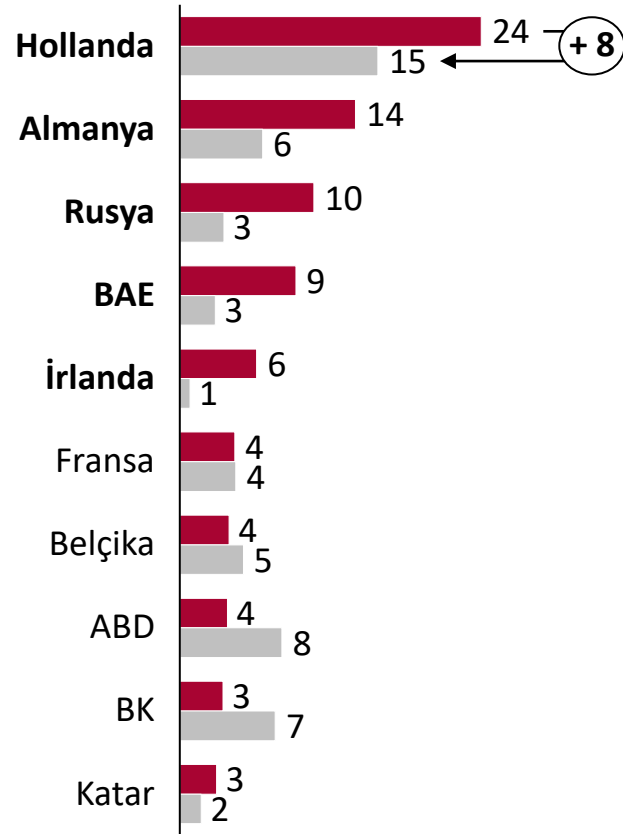
Yatırım sermayesi şeklinde Türkiye'ye gelen UDY'nin coğrafi dağılımı

Öne çıkan noktalar

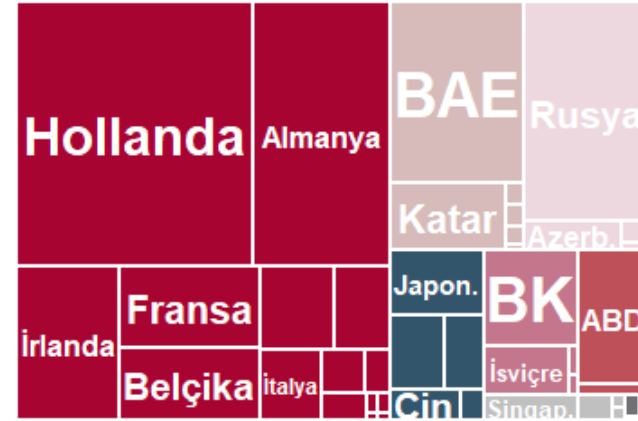
Bölgesel dağılım, 2023 ilk 9 ay, %

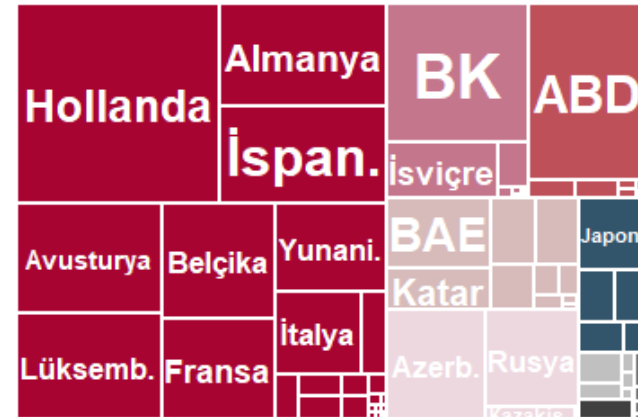
İlk 10 yatırımcı ülke, 2023 ilk 9 ay, %

Treemap - 2023 ilk 9 ay

Treemap - 2002-2022 kümülatif

2023'ün ilk 9 ayında, **AB-27** ülkeleri, %59'luk payları ile Türkiye'ye gelen yatırım sermayesi girişlerinin en büyük kaynağı olmaya devam etti. Orta Doğu (%12) ve Orta Asya (%12) ülkeleri yatırım sermayesi girişlerinde ikinci ve üçüncü sırada yer aldı.

Türkiye'ye gelen yatırım sermayesi girişlerinin ilk beş kaynağı arasında **Hollanda** toplamın %24'ünü oluştururken, Hollanda'yı %14 ile **Almanya**, %10 ile **Rusya**, %9 ile **Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)** ve %6 ile **İrlanda** izledi.

■ 2023 ilk 9 ay ■ 2002-2022 kümülatif

İÇİNDEKİLER

1	Yönetici Özeti
2	Yerel Trendler
3	Ek Tablolar

3 Ek Tablolar

* 2023'ün ilk 9 ayı

Türkiye'ye gelen UDY'nin toplam hacmi, milyon \$

	Yıllık veri													Aylık veri (İlk 9 ay)	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2022	2023
Türkiye'ye gelen UDY girişleri	9099	16182	13744	13563	13337	19263	13835	11190	12450	9549	7700	13325	13610	10152	6625
UDY <u>sermaye</u> girişi	6256	16136	10761	10523	8632	12181	7579	7401	6699	5881	5791	7098	6985	5173	3465
Net gayrimenkul	2494	2013	2636	3049	4321	4156	3890	4643	5915	4979	3954	5634	6273	4792	2870
Diğer	349	-1967	347	-9	384	2926	2366	-854	-164	-1311	-2045	593	352	187	290

Partner ülke ve sektörler göre Türkiye'ye gelen UDY sermaye girişleri, milyon \$

Partner ülke

Sıra*	Ülke	Yıllık veri			Aylık veri (İlk 9 ay)	
		2020	2021	2022	2022	2023
1	Hollanda	598	749	788	544	816
2	Almanya	287	479	972	650	476
3	Rusya	1	3	24	21	363
4	BAE	65	449	274	267	315
5	İrlanda	237	221	371	119	208

Sektör

Sıra*	Sektör	Yıllık veri			Aylık veri (İlk 9 ay)	
		2020	2021	2022	2022	2023
1	Toptan ve perakende ticaret	804	3392	1579	968	701
2	Elektrik dağıtım	49	129	360	351	298
3	BİT	1362	677	277	215	295
4	Depolama	576	216	392	272	278
5	Kimyasal	244	284	163	105	277

YASED Rakamlarla UDY Bülteni

İLETİŞİM

Ayşegül DÜŞÜNDERE
Ekonomi Araştırmaları Direktörü, YASED
aysegul.dusundere@yased.org.tr

Resmi Ödemeler Dengesi İstatistiklerinin aylık olarak açıklanmasını takiben, Rakamlarla UDY bülteni hazırlanarak YASED web sitesi üzerinden paydaşlara duyurulmaktadır. Bültende, Türkiye'ye gelen UDY'nin mevcut durumu, sektörel ve coğrafi dağılımı, küresel eğilimler de dikkate alınarak değerlendirilmektedir.

Yasal Uyarı: Raporlarda yer alan analizlerden elde edilen sonuçlar, raporların hazırlanma döneminde mevcut olan bilgilere dayanmakta olup, takip eden dönemlerde yapılacak değerlendirmelere dayanak teşkil etmemektedir. Raporlarda yer alan hiçbir beyan ve tahmin, YASED'in bilgi ve deneyime dayalı olarak gelecekte beklenen ekonomik değerler ve sonuçlar hakkındaki görüşlerini temsil etmemektedir. Bu raporlarda yer alan bilgiler, finansal ve/veya ekonomik tavsiye ve/veya profesyonel nitelikte veya başka herhangi bir şekilde tavsiye teşkil ettiği şeklinde yorumlanamaz. YASED, bu raporlar boyunca sağlanan herhangi bir beyan ve/veya tahminin kullanılması, alıntılanması veya atıfta bulunulmasından kaynaklanan veya bunlarla ilgili herhangi bir kayıp veya zarardan sorumlu değildir. Raporların fikri mülkiyet ve diğer mülkiyet hakları YASED'e ait olup, bu raporlara ilişkin tüm haklar açıkça belirtilmedikçe saklıdır.